

Stichting Open Monumentendag Bronckhorst Jaarverslag 2023

VRIENDEN LOTERIJ

OPEN MONUMENTEN DAG

9 en 10 september 2023

FEEST
Kom in de stemming en bekijk de routekaart welke monumenten je wilt bezoeken.

FIETSEN
Er zijn diverse mooie fietstouras uitgezet; zie zijn via de website te downloaden.

KINDEREN
Rondom de Remiguskerk in Hengelo is het beide dagen een groot kinderfeest met een springkussen, poppenkast, voorlezen, muziek, knutselen en meer.

MONUMENTENSPEL
Test je kennis en leer je gemeente kennen met het monumentenspel, dagelijks tien mooie vragen via Facebook en de website.

ZWAAI NAAR DE BUS
Zie je die gele museumautobus langrijden? Zwaai dan gezellig naar de passagiers, gazen van de Zwaaienbus op reis naar een open monument.

BEZOEK DE WEBSITE
Wil je meer weten over de Bronckhorster monumenten? Ben je op zoek naar een uitdagende fietstour? Wil je het monumentenspel spelen? Bezoek dan de website www.openmonumentendagbronckhorst.nl of scan de QR-code.

NIUW: QR BORDJES
Bij alle monumenten hangt een nieuw QR-codebordje. Scan deze code en je leest alles over het monument.

RONDJE OPEN MONUMENTEN BRONCKHORST

START

1 Kerkstraat 42 za. 10-17 / zo. 11-30-17

2 Barmhertstraat 9 za. 10-17 / zo. 10-17

3 Spantstraat 26 za. 10-17 / zo. 12-17

4 Kerkstraat 7 za. 10-17 / zo. 12-17

5 Sint Jansstraat 4 za. 10-17 / zo. 10-17

6 Markt 2 za. 10-17 / zo. 13-17

7 Pluimendijk 5 za. 11-17 / zo. 11-17

8 Wiekweg 5 za. 11-17 / zo. 11-17

9 Hummelsteeg 76 za. 10-17

Routekaart

Hengelo Gld
1 Remiguskerk
2 Wijk van de Oude Kaste
3 Wiltbronduskerk

Keijzenborg
4 Kerk St. Johannes de Doper
5 Klompensmederhuus

Zelhem
6 Lambertkerk
7 Museum Smedekink
8 Coops Molen
9 Witsbrinkse Molen

Hummelo
10 Boerderij Huys 1810
11 Proportance verk

Laag-Keppel
12 Kerkje van Kunst of Art
13 De Koppeltje Molens

Keijzenborg
14 Dorpskerk
15 Boomgaard Ulmpas

Dremp
16 St. Janskerk
17 Molen de Hoop

Scheenderen
18 Remiguskerk
19 Bronckhorster Proeflokaal
20 Wiltbronduskerk
21 Bronckhorster Molen

Bronckhorst
22 Kunst Gemaa Grote Beek
23 De Kapel
23a OMDB Gids

Baak
24 Baakse Kapel
25 Boomgaard Hof te Baak
26 Het Wapen en Huis Baak

Vieraker
27 Wiltbronduskerk

Vorden
28 Historische Windmolen
29 Dorpskerk
30 Old Vorden Huus
31 Boerderij De Zelt
32 Boerderij Plagoe
33 Antoonkerk
34 Boerderij Spiekerman
35 Buitengraats De Wiersee
36 Lindische molen

10 Dorpsstraat 10 za. 10-17

11 Dorpsstraat 22 za. 12-17 / zo. 12-17

12 Dorpsstraat 4 za. 11-17 / zo. 12-17

13 Dubbelsteeg 27 za. 10-17 / zo. 10-17

14 Berg v. Pathogien 11 za. 10-17 / zo. 12-17

15 Dorpsstraat 30 za. 10-17 / zo. 10-17

16 Kerkstraat 1 za. 10-17

17 Rhuysweg 41 za. 10-17

18 Dorpsstraat 20 za. 10-17 / zo. 10-17

19 J.F. Ottenstraat 15 za. 11-17 / zo. 11-17

20 Bronckhorsterweg 2 za. 10-17 / zo. 10-17

21 Spaanswoutweg 1 za. 10-16

22 Voerweg 1 za. 11-17 / zo. 11-17

23 Kapelstraat 2 za. 11-17 / zo. 11-17

HOOFDPARTNERS:

PARTNERS:
Sens Online Solutions - Bouwbedrijf Weijman - Mudde coaching - Slaapspecialist Dremp - Gerrits Makelaardij - Hotel Lemreis - Home Sweet Home & Garden - Huys 1810 - Ijsboerderij De Steenvoren - Schilderbedrijf De Kaster - Spar Hummelo - Kunst of Art - Wim van Het Fotografie - Achterhoek Nieuws - ARCI Hypotheken, verzekeringen en makelaardij - Derksen Administratie & Belastingadvies - Bouwmarkt De Tolbrug - Tuincentrum Welkoop - Aankomstbedrijf Buiterslaag - Slimness RegioBank - Notariatskantor Blankesteijn - VGM Accountants & Belastingadviseurs - Wolfers-Event - Van der Lans Antiek - WARC architectuur & ontwikkeling

VRIENDEN LOTERIJ

OPEN MONUMENTEN DAG

Gemeente Bronckhorst

Stichting Open Monumentendag Bronckhorst

www.openmonumentendagbronckhorst.nl

info@openmonumentendagbronckhorst.nl

VriendenLoterij Open Monumentendag

Tijdens de VriendenLoterij Open Monumentendag openen duizenden monumenten in heel Nederland in het tweede weekend van september gratis hun deuren voor publiek. Het weekend wordt georganiseerd door Nederland Monumentenland in samenwerking met lokale comités door het hele land. Met dit evenement willen zij gezamenlijk de aandacht voor de monumenten vergroten door dit bijzondere Nederlands cultureel erfgoed toegankelijk te maken en het daarmee te behouden voor een breed publiek.

Met in 2023 ruim 1,7 miljoen bezoekers en circa 5000 opengestelde monumenten is het inmiddels uitgegroeid tot het grootste culturele evenement in Nederland.

Open Monumentendag is aangesloten bij de European Heritage Days. In vijftig landen worden vergelijkbare evenementen georganiseerd.

VriendenLoterij Open Monumentendag kent een decentrale opzet: in iedere deelnemende gemeente werkt een groep vrijwilligers als comité actief mee aan het samenstellen en de praktische uitvoering van het Open Monumentendag programma.

Nederland Monumentenland ondersteunt de verschillende groepen zo goed mogelijk, coördineert het project, stelt materialen ter beschikking en wisselt kennis- en informatie uit.

Thema Levend Erfgoed

De European Heritage Days (EHD) benoemen voor elk jaar het overkoepelende thema voor Open Monumentendag.

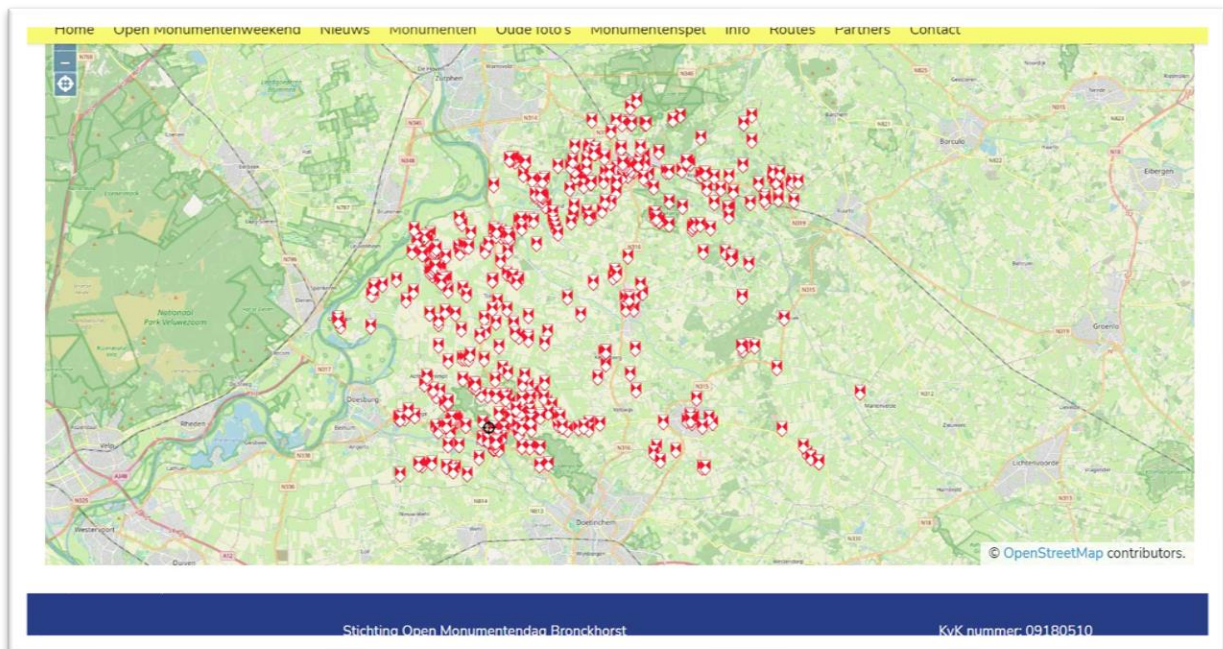
Voor 2023 was het thema Living Heritage oftewel Levend erfgoed. Het was in 2023 twintig jaar geleden dat het UNESCO verdrag voor de Bescherming van het Immaterieel Cultureel Erfgoed werd gesloten en dat vierden we door het thema 'Levend erfgoed' te koppelen aan Open Monumentendag 2023.

Immaterieel erfgoed – oftewel levend erfgoed – zijn de culturele gebruiken, tradities en ambachtelijke vaardigheden die mensen van huis uit hebben meegekregen, die zij zich eigen hebben gemaakt en die zij op hun beurt weer willen doorgeven. Dit immateriële erfgoed is – anders dan de stenen van een monument – voortdurend in beweging en verandert mee met de tijd én van beoefenaar tot beoefenaar.

Bron: website www.openmonumentendag.nl

Comité Bronckhorst

In de gemeente Bronckhorst wordt het weekend sinds 2008 georganiseerd door De Stichting Open Monumentendag Bronckhorst. Het werkgebied omvat de voormalige gemeenten:

- Hengelo (GLD)
- Hummelo en Keppel
- Steenderen
- Vorden
- Zelhem

Binnen deze voormalige gemeenten onderkennen we diverse dorpen en buurtschappen zoals Baak, Drempt, Olburgen, Kranenburg, Rha, Wichmond, Halle, Vierakker, Toldijk en stadje Bronckhorst, zonder "c" waaraan de fusiegemeente Bronckhorst haar naam heeft ontleend bij de oprichting in 2005. Voor 2005 werd de OMD door de voormalige gemeenten georganiseerd, in Vorden sinds 1975.

Bestuur en projectleiders

In het verslagjaar 2023 bestond het bestuur van de Stichting Open Monumentendag Bronckhorst uit:

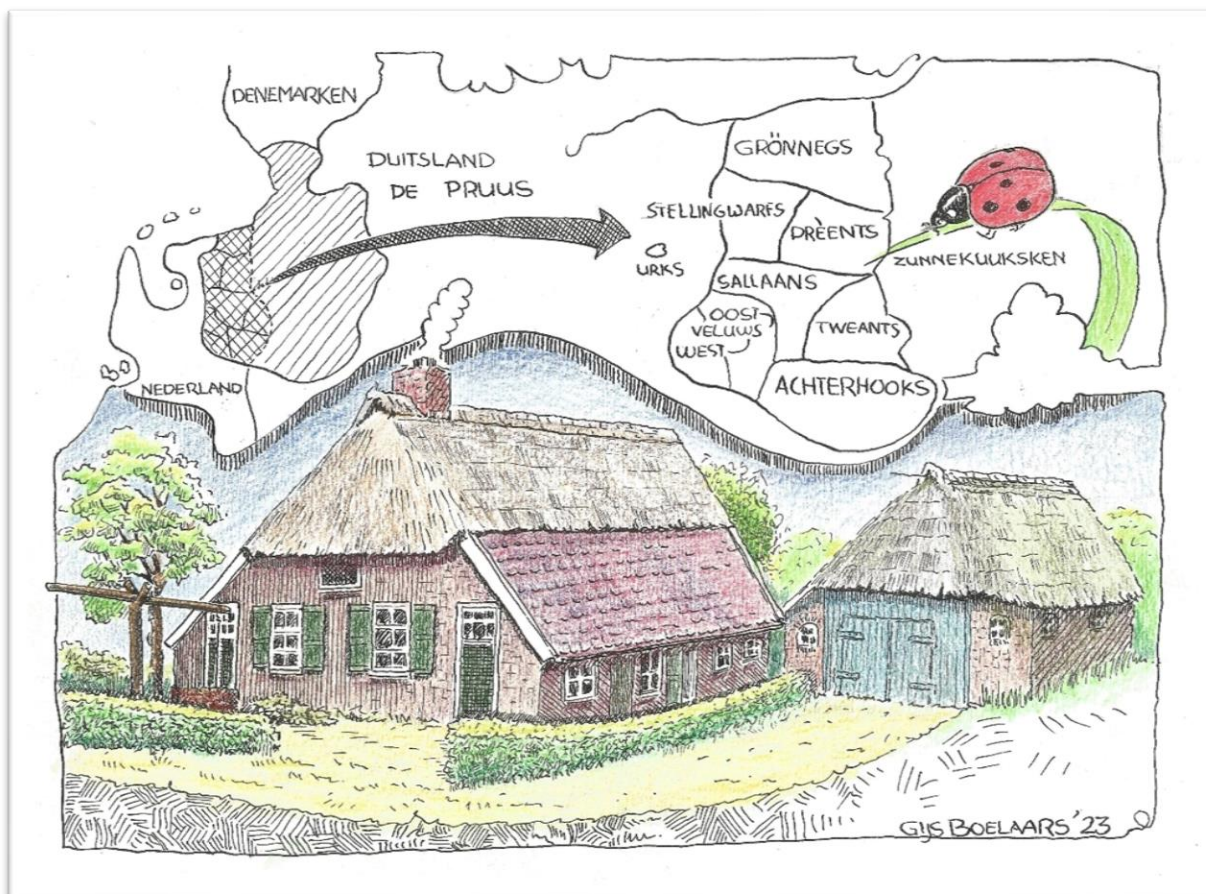
Han van der Lans – voorzitter
 Anton Baars - secretaris
 Gerda Ellenkamp – penningmeester
 Gijs Boelaars – bestuurslid
 Aart Mudde – bestuurslid

Daarnaast is het bestuur versterkt met projectleiders die een uitvoerende en adviserende rol hadden en deelnamen aan de bestuursvergaderingen:

Gerdy Voskamp - namens stadje Bronckhorst
 Margo van Steen - pr en communicatie
 Steffan Jolink - fiets- en wandelroutes
 Theo Janssen - contacten met de gemeente
 Annette van Cappellen - kinderactiviteiten
 Joop Brugman - namens vereniging De Olde Kaste Hengelo
 Gerda Rossel - namens vereniging Oud Vorden

Het bestuur en de projectleiders vergaderen op de laatste donderdag van de maand van 15.00 – 17.00 uur in het gemeentehuis te Hengelo.

In 2023 hebben er acht bestuursvergaderingen plaatsgevonden.

Deelnemers

Maar liefst 36 monumenten openen de deuren voor bezoekers.

In totaal zijn er 5563 bezoekers geteld op de locaties, het hoogste aantal sinds de OMD in Bronckhorst wordt georganiseerd.

		Zaterdag	Zondag	Totaal
Hengelo Gld	1 Remigiuskerk Hengelo	408	410	818
	2 Vrijz.kerk en De Olde Kaste	55	65	120
	3 Willibrorduskerk Hengelo	41	38	79
Keijenborg	4 Kerk St. Johannes de Doper Keijenborg	32	51	83
	5 Klompenmakershuus	31	29	60
Zelhem	6 Lambertikerk Zelhem	49	25	74
	7 Museum Smedekinck	150	75	225
	8 Coops Molen	125	125	250
Hummelo	9 Wittebrinkse Molen	80		80
	10 Boerderij Huys 1810 Hummelo	48		48
	11 Protestantse Kerk Hummelo	52	44	96
Laag-Keppel	12 Kerkje van Kunst of Art Laag-Keppel	31	51	82
	13 De Keppelse Molens	56	88	144
Hoog-Keppel	14 Dorpskerk Hoog-Keppel	45	75	120
	15 Boomgaard Ulenpas	40	58	98
Drempt	16 St. Joriskerk Drempt		19	19
Rha	17 Molen de Hoop Rha	18	32	50
Steenderen	18 Remigiuskerk Steenderen	26	20	46
	19 Bronckhorster Proeflokaal	25	25	50
	20 Willibrorduskerk Steenderen	11	8	19
	21 Bronckhorster Molen	120		120
Bronckhorst	22 Kunst Gemaal Grote Beek	15	25	40
	23 De Kapel Bronckhorst	199	301	500
	23a OMD B Gids Bronckhorst		50	50
Baak	24 Baakse Kapel	44	69	113
	25 Boomgaard Hof te Baak	35	69	104
	26 Het Wapen en Huis Baak		95	95
Vierakker	27 Willibrorduskerk Vierakker	135		135
Vorden	28 Hackfortsche Windmolen	60	75	135
	29 Dorpskerk Vorden	167	113	280
	30 Old Vorden Huus	81	85	166
	31 Boerderij De Zelst	68	32	100
	32 Boerderij Platjoe	75	133	208
	33 Antoniuskerk / Heiligenbeeldenmuseum	204	185	389
	34 Boerderij Spiekerman	65	128	193
	35 Buitenplaats De Wiersse	165	155	320
	36 Lindesche Molen	54		54
		2810	2753	5563

Hoofdlocatie Remigiuserk Hengelo

De hoofdlocatie was evenals in 2022 de Remigiuserk in Hengelo. In samenwerking met de Vrienden van de Hengelose Remigiuserk werd er weer een mooi en gevarieerd programma gepresenteerd in en om de kerk.

Een greep uit de activiteiten: Gijs Jolink las voor uit 'Tante Rikies's onmundig mooie Verhalenboek', een kinderboek in het dialect. Diana Abbink gaf een workshop Dialect voor kinderen en voor volwassenen. Onder regie van Frans Geurtsen werd het Hengelose volkslied gezongen, er waren optredens van zangkoor Duzz en van het leerlingenorkest en de slagwerkgroep van Koninklijke Harmonie Concordia.

Daarnaast werd een film over Oud Hengelo, afkomstig uit het archief van het ECAL getoond. Rondom de Remigiuserk was een Levend Erfgoedmarkt opgesteld met volop aandacht voor oude ambachten.

Dansgroep Wi'j Eren 't Olde trakteerde het publiek op een folkloristische spektakel.

De kerktoren kon beklommen worden en bij de kerk stonden grote expositiepanelen met foto's van monumenten in de gemeente Bronckhorst.

De kinderactiviteiten in een tent op het grasveld werden druk bezocht: er was een springkussen en er waren poppenkastvoorstellingen, materialen om te tekenen en te knutselen.

Vrijwilligers, vaders en moeders lazen voor uit de boeken in de kinderbibliotheek. De activiteiten waren in samenwerking met de Bibliotheek Oost Achterhoek georganiseerd.

Openingsavond en Monumentenprijs

De openingsavond was op woensdagavond 6 september in de Remigiuskerk te Hengelo.

Traditiegetrouw was er de uitreiking van de Monumentenprijs. De drie genomineerde monumenten waren de gerestaureerde uitwateringssluis Bedelbrug in Steenderen, de herbestemming van de Grote Schure bij Enghuizen in Hummelo naar woning en de uitbreiding van de Heiligenbeeldenmuseum in Kranenburg.

De prijs ging naar het Heiligenbeeldenmuseum in Kranenburg, wethouder Wilko Pelgrom reikte hem uit aan Ton Rutting, voorzitter van de Stichting Vrienden van de Kerk op de Kranenburg en aan de architect Henk Leeflang.

Daarna was er een levendig gesprek tussen Aart Mudde en auteur Gijs Wilbrink over zijn debuutroman 'De Beesten'.

Kevin Raayman, zanger en gitarist van De Boetners zorgde voor muzikale omlijsting in dialect.

Pareltjes autobusroute

Evenals in 2021 en 2022 is ook in 2023 de pareltjes autobusroute gerealiseerd.

Op zaterdag reed een klassieke autobus met chauffeurs van museum Transit Oost in Winterswijk gasten van de Zonnebloemafdelingen in Hengelo-Keijenborg en Hummelo-Keppel naar museum Smedekinck in Zelhem alwaar zij feestelijk werden ontvangen door de vrijwilligers van het museum.

Fietsroutes

Er zijn acht fietsroutes gemaakt langs de monumenten in de buitengebieden van Steenderen, Vorden, Hengelo, Zelhem en Hummelo-Keppel-Drempt.

Via de website kunnen de routes worden bekeken en uitgeprint.

Hoeveel bezoekers de routes hebben gefietst kon niet gemeten worden.

Uit Google Analytics blijkt dat de fietsroutes dit jaar 491 keer zijn bekeken.

QR-codes bij deelnemende monumenten

Een primeur in 2023 waren de QR-code bordjes. Via de landelijke organisatie konden de bordjes voor 5 euro per stuk gekocht worden. De OMDB heeft 40 bordjes aangeschaft, voldoende om alle deelnemers een bordje te geven. Elk bordje is geprogrammeerd door een vrijwilliger van het comité, dat was even inwerken maar goed te doen.

Door de QR-code met de telefoon te scannen kregen bezoekers direct meer informatie over het monument waar zij voor stonden.

Zij werden doorgeleid naar de OMDB-website. Zo leerden zij de monumenten nog beter kennen.

Ook de monumenteigenaren en beheerders waren enthousiast.

Promotie

In de aanloop naar het monumentenweekend zijn er diverse artikelen in drie edities, oplage 20.500, van Contact gepubliceerd. De artikelen hadden betrekking op monumenten in de gemeente en het thema Levend Erfgoed. Bij de artikelen zorgde Gijs Boelaars voor een passende illustratie.

(c) Rudie Kreunen

De gepubliceerde artikelen zijn:

- Als monumenten konden praten ... door Han van der Lans
- Kermis en bielemans in Bronckhorst door Gerdy Voskamp en Margo van Steen
- Levend erfgoed: de imkerij door Aart Mudde
- Levend erfgoed: molens in Bronckhorst door Han van der Lans
- Een stukje Joodse geschiedenis in Bronckhorst door Gerdy Voskamp, Theo Janssen en Margo van Steen
- Levend Erfgoed: de Achterhoekse taal door Aart Mudde
- Openingsavond: beleef de Achterhoek met Gijs Wilbrink door Aart Mudde
- 100 jaar busvervoer in de Achterhoek door Frank van Setten

Deze artikelen waren de aanleiding voor interviews met de OMDB op Radio Ideaal. De live-uitzendingen waren te beluisteren op dinsdagen tussen 18.30 en 19.00 uur in de weken dat de artikelen in Contact werden gepubliceerd.

De sprekers waren Theo Janssen, Aart Mudde, Frank van Setten, Erik Schuerink en Han van der Lans.

In de maanden juni, augustus en december verschenen de nieuwsbrieven OMDB nummer 8 t/m 10.

Het programma en twee redactionele pagina's zijn gepubliceerd in drie Bronckhorster edities van het Contact in een oplage van 20.500.

Tevens is er een flyer gemaakt met het programma in een oplage van 1.000 stuks. Deze zijn verdeeld over de locaties.

Het monumentenspel was aanleiding voor Regio8 om een video en artikel te publiceren met de titel "Honderden inwoners zitten elke dag klaar voor het Monumentenspel" door Jasper Hazelaar en Charlotte van de Kant.

Websites

De OMDB heeft in 2020 een eigen website laten bouwen om de monumenten in de gemeente Bronckhorst continu onder de aandacht te kunnen brengen. Alle ruim 800 monumenten in de gemeente zijn gedocumenteerd met foto's en teksten. De afgelopen jaren, ook in 2023 zijn er vele foto's en teksten toegevoegd om een zo compleet mogelijk beeld te geven. Het is een continu proces omdat monumenten en de omgeving veranderen, bijvoorbeeld na restauraties en er ook steeds oude foto's en verhalen worden aangeleverd.

Op de eigen website wordt ook het programma van de deelnemende monumenten gepubliceerd. Zo kunnen geïnteresseerden zich voorbereiden op een bezoek.

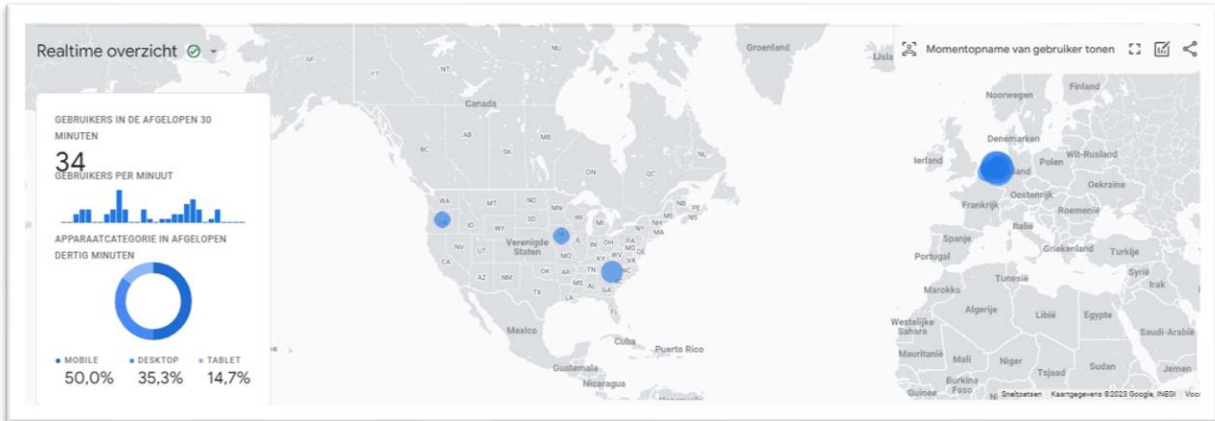
De informatie over de open monumenten wordt ook gepubliceerd door de OMDB op de landelijke website van de Open Monumentendag.

De toegevoegde waarde van de eigen Bronckhorster website is dat hier meer informatie op vermeld kan worden over de open monumenten en over alle andere monumenten.

De website wordt goed bezocht, mede dankzij het monumentenspel.

Monumentenspel

De ontwikkeling van het monumentenspel in 2020 was een goede greep, dagelijks spelen circa 300 mensen in Bronckhorst en ver daarbuiten het spel.

Om 18.00 uur wordt het spel gepubliceerd op de Facebook pagina's van Hummelo, Hengelo, Steenderen, Zelhem, Wichmond, Kranenburg, Vorden, de Achterhoek en de OMDB.

Tot september 2023 werd het spel dagelijks gepubliceerd, daarna alleen nog op de werkdagen maandag tot en met vrijdag.

Het spel bestaat inmiddels uit 3400 vragen en 6700 foto's van monumenten. Gestaaag worden er nieuwe vragen en foto's gepubliceerd. Diverse spelers leveren foto's aan om het spel actueel te houden. Ook worden er dagelijks leuke reacties door diverse spelers op de Facebook pagina's geplaatst.

*Kort voor Kerst zijn het hele natte dagen
Dan is het weer tijd voor 10 pittige vragen.*

Vragen over ons mooie Bronckhorst

Met Kerst gezellig bijeen en aan de eendenborst.

Iedereen Fijne Feestdagen en een Gelukkig nieuwjaar, daar gaan wij voor

O ja, ik had er 9 goed en in 2024 gaan wij gewoon door.

Ik vind het erg leuk om mee te spelen, hoewel ik maar weinig ken want ik woon niet in de Achterhoek.

WELKE PAGINA'S EN SCHERMEN WORDEN HET MEEST BEKEKEN?

Weergaven per Paginatitel en schermklasse

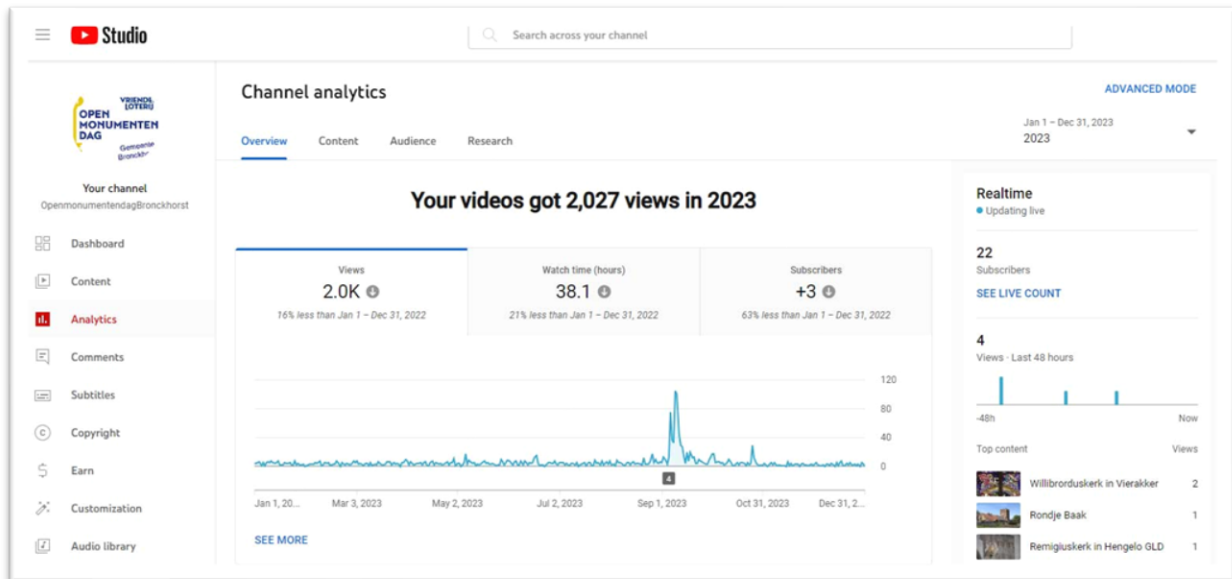
PAGINATITEL EN SCHERMKLASSE	WEERGAVEN
Monumentenspel donderdag - Open...	28K
Monumentenspel vrijdag - Open Mo...	28K
Monumentenspel dinsdag - Open M...	28K
Monumentenspel maandag - Open ...	27K
Monumentenspel woensdag - Open ...	27K
Archief Monumenten - Open Monum...	22K
Monumentenspel - Open Monument...	14K

Jaarverslag OMDB 2023 [Pagina's en schermen bekijken](#)

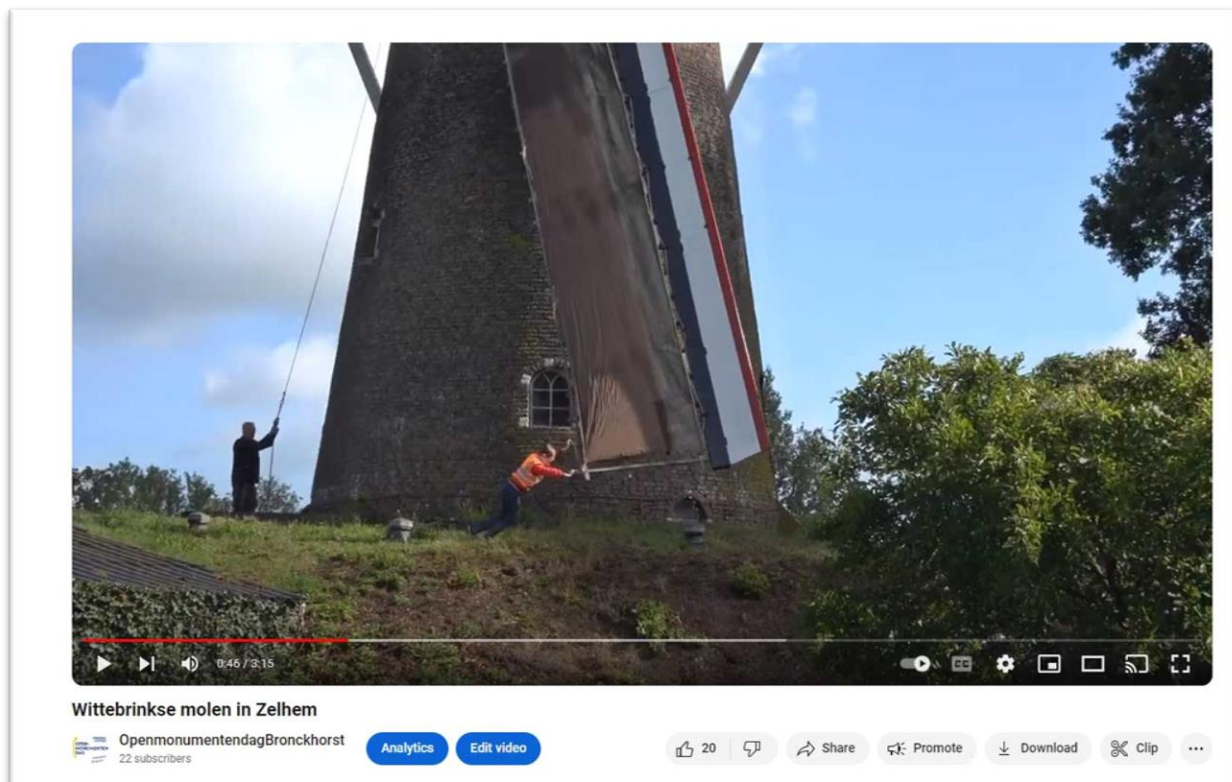
*dank, voor het vele werk,
de kiekjes, soms zeer verrassend, soms snel herkenbaar,
soms grote vraagtekens.
Ik kijk er elke keer naar uit.*

YouTube

De OMDB heeft een eigen YouTube kanaal met 32 video's. In 2023 zijn er geen nieuwe video's gepubliceerd. De video's zijn 2027 keer bekeken in 2023.

Het meest bekeken is de video Wittebrinkse molen in Zelhem.

Partners

Dankzij financiële bijdragen van (hoofd) partners, de stichting Nederland Monumentenland en de gemeente Bronckhorst kon de Open Monumentendag 2023 in de gemeente Bronckhorst worden georganiseerd.

In het financieel jaarverslag 2023 wordt rekenschap gegeven van de begroting en uitgaven van de Stichting Open Monumentendag Bronckhorst.

Partners

 Almere SenS Online Solutions	 Baak Bouwbedrijf Weijman	 Doetinchem Mudde-coaching	 Drempt Slaapspecialist	 Hengelo (GLD) Gerrits Makelaardij	 Hengelo (GLD) Hotel Leemreis	 Hummelo Ijsboerderij De Steenoven	 Hummelo Schildersbedrijf De Kastert
 Hummelo Spar Hummelo	 Laag-Keppel Kunst of Art	 Laag-Keppel Ryan's	 Laag-Keppel Zorghotel De Gouden Leeuw	 Lichtenvoorde Achterhoek Nieuws	 Steenderen ARCI Hypotheken, verzekeringen en makelaardij	 Steenderen Derksen Administratie & Belastingadvies	 Steenderen WARC architectuur & ontwikkeling
 Toldijk Bouwmarkt De Tolbrug	 Toldijk Tuincentrum Welkoop	 Van der Lans Antieke Kroonluchters	 Vorden Aannemersbedrijf Ruiterkamp	 Zelhem Firmiss RegioBank	 Zelhem Notariskantoor Blankestijn	 Zelhem VGRM Accountants & Belastingadviseurs	 Zelhem Wolfers-Event

Hoofdparters

 Amersfoort Nederland Monumentenland	 Hengelo (GLD) Eetcafé Jansen & Jansen	 Hengelo (GLD) Gemeente Bronckhorst	 Hengelo (GLD) Slotboom Tweewielers	 Hummelo De Gouden Karper	 Hummelo Proeflokaal De Preinerei
 Hummelo Timmer- en Aannemersbedrijf De Vries	 Steenderen Boerman Kreek Architecten	 Steenderen Bronckhorster Proeflokaal	 Vorden Friso Woudstra Architecten BNA	 Vorden Grand Café het Meestershuis	 Vorden Smerderij Oldenhave

Op deze avond van Sinterklaas is het weer een wild geraas. Sint bezocht alle Bronckhorster huizen en bracht kadootjes rond, ondertussen beantwoordde hij ook nog alle historische vragen terstond. Op deze reis heeft Sint onderweg alles goed bekeken en kan daarom een prachtige 10 op zijn mijter steken.

Plakboek

Mirakels bedankt veur het afgelopen jaar,
 en met un 10 wasse wie vanavond klaar.